

ÅRSMELDING 2015

Visjon

Kulturringen skal rekruttere til, og sikre at tradisjonelle og kulturhistoriske fag holdes i hevd. Videre skal Kulturringen sikre at det til enhver tid finnes tradisjonsbærere i disse fagene

Kulturringen

bidrar til at de små og verneverdige håndverksfagene blir videreført og har som oppgave å verne, videreføre og gjenreise gamle håndverksfag

Små og verneverdige håndverksfag kjennetegnes ved at det er få utøvere i Norge, det er behov for et begrenset, men stabilt antall utøvere i fagene, og at fagene ivaretar tradisjonelle teknikker, materialer og metoder.

Kriterier for at faget er kommet inn på lista over små og verneverdige håndverksfag er bl.a. at faget er truet og fagkunnskapen står i fare for å dø ut på grunn av mangel på ny rekruttering og at faget har mindre enn fem nye lærekontrakter pr. år.

Lærlinger får en spennende og innholdsrik utdanning

- Vi skaffer læreplass i godkjent lærebedrift
- Vi skriver lærekontrakt, har arbeidsgiveransvar og utbetaler lønnstilskudd
- Vi sørger for teoretisk og praktisk kunnskap for å gå opp til fag- eller svenneprøve
- Vi skreddersyr utdannelsen
- Vi arrangerer kurs, studieturer, håndverksdager og sosiale sammenkomster
- Lærlingen får mulighet til å ta deler av utdannelsen i utlandet gjennom Leonardo prosjektet
- Lærlingen får kontakt med andre lærlinger gjennom lærlingeforum
- Lærlingen får faglig innsikt og forståelse
- Lærlingen styrker sitt eget sosiale nettverk som framtidig håndverker
- Lærlingen får etablereropplæring for å kunne etablere egen bedrift

Kulturringens satsingsområder

høy kvalitet på pedagogisk arbeid, utvikle samarbeidsprosjekter med Akershusmuseet og utvide arbeidsområde faglig og geografisk

Lærlinger

Kulturringen har hatt 24 lærlinger i 2015 ; Marthe Sikkerbøl bunadtilvirker-, Elisabeth Ramstad filigransølvsmid-, Daniel Røkholt fotograf-, Anders Fiskaa Hansen gjørtler-, Morten Fjeldberg møbelsnekker-, Finn Berg, Charlotta Skogstrøm, Martie Skåland Eriksen og Henriette Grøndahl, møbeltapetserer-, Karina Dahle og Katrine Sagstuen salmaker-, Eilen Jørgensen, Martin Nylund, Bjørn Kjus, Marin Myhre og Herman Lynne smed-, Lena Skutbergsveen strikkehåndverker-, May-Liss Kristiansen taksidermist-, Hege Svendsen og Kristine Træland kurvmaker-, Per Bruun industrimekaniker, Gudmundur Nordbud, Fredrik Aas og Bjørn Galdal i trebåtbyggerfagene.

Det har blitt inngått 8 nye lærekontrakter og vært avlagt 4 fag- og svenneprøver i bunadtilvirker-, industrimekaniker-, møbeltapetserer- og salmakerfaget.

Kulturringen har hatt lærlinger i Akershus, Oppland, Oslo, Vest-Agder, Vestfold og Østfold fylkeskommuner.

Bedrifter

Kulturringen har hatt lærlinger i 20 forskjellige lærebedrifter, hvorav 6 er nye lærebedrifter i filigransølvsmid-, foto-, håndvever-, kurvmaker-, strikkehåndverker- og smedfaget.

Lærebedriftene er: Mjøs Metallvarefabrikk, Nesodden Båtbyggeri og snekkerverksted, Myhre smie, Akershusmuseets fotoavdeling, Møbeltapetserermester Inger Eide, Jørgensen Smie, Hilde Nødtvedts sølvsmie, Per Berg, Maritime Center, Peder Wiel, Tveit Smie, Skovstuen Pil, Salmakeriet, Skudeneset Gaard Pilihjertet, Kværnhuset strikk og flisespikk, Bunadtilvirkeren Joar Waagø, Jernmalm, Romerike Zoo Montasje, Snekkermester Knut Rishovd, Akershusmuseets avd. Urskog Hølandsbanen
Karin Kristiansen er godkjent lærebedrift i håndveverfaget.

Administrasjon

Avdelingsleder, Unni Kjus i 100 % stilling har hatt det administrative ansvaret og vært ansvarlig- og faglig leder, mens ny konsulent, Kristine Kandal-Ilagsmoen i 100 % stilling har fra 1.april hatt veilednings- og HMS-ansvaret for lærlingene. Det har vært gjennomført halvårssamtaler med alle lærlingene i bedriftene og blitt tilrettelagt for kurs, opplæring og arrangementer. Administrasjonen har deltatt på fagrelaterte kurs og samlinger innen opplæring, samt deltatt i næringspolitiske møter

Faglig råd

Det har vært 2 Faglige råds møter i 2015 og 10 saker har blitt behandlet. Faglig råd har bestått av 2 representanter fra Akershusmuseet: leder Inge Hasselberg og Kari Amundsen, 2 representanter fra bedriftene: Inger Eide og Knut Rishovd, samt en representant fra lærlingene: Henriette Grøndahl.

Kulturringens lærlinger får en spennende og innholdsrik utdanning

I og med at det er få utøvere i fagene, er en del av Kulturringens oppgave å skreddersy og tilpasse opplæringen i de enkelte fagene gjennom individuelle kurs og et felles opplæringsprogram. Lærlingene har fått tverrfaglig innsikt og forståelse, samt styrket sitt eget sosiale nettverk som fremtidige håndverkere. HMS med risikovurdering, yrkesrettet tegning, intuitiv maling, fotokurs for dokumentasjon og kommunikasjon har vært tema for tverrfaglig undervisning i 2015. Lærlinger og administrasjon har vært på 3 dagers 25-års jubileumstur til København for ny inspirasjon og faglig påfyll, og med besøk i restaureringsverkstedene til Nasjonalmuseet i Brede, Vikingskipsmuseet i Roskilde, Scenografiverkstedet til det Kongelige teater og håndverksmarked i Christiania. Vi har også vært på seilbåttur og besøk med omvisning i lærebedriften Maritime Center på Isegran i Fredrikstad.

Formidling

Kulturringens lærlinger har formidlet forskjellige håndverksteknikker- og fagområder. På Håndverksdager ved Follo Museum, tok de imot publikum og design- og håndverkselever fra videregående skoler og på yrkesmessen for elever i 9. og 10. klasser i grunnskolen i Akershus fylke. Kulturringen har holdt presentasjonsforedrag på nettverksmøte for DH-lærere i Akershus, for Faglig Råd i Design- og Håndverk, samt Utvalg for immateriell kulturarv i videregående opplæring.

Nettverksamarbeid

- Kulturringen er medlem av ressursgruppen «Løfte håndverket» i regi av Norsk Håndverksinstitutt som arbeider på oppdrag fra Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet med å dokumentere, bevare og fremme tradisjonelt håndverk. «Løfte håndverket» har som mål å fremme saker politisk og faglig, organisere møteplasser, arrangere nettverkssamlinger og formidle kunnskap om og rundt håndverket gjennom 2 årlige arrangementer. «Hvor ble høvelbenken av i grunnskolen?» og «etablering av egen bransjeorganisasjon for små håndverksfag» var årets temaer.
- Deltagelse på fagrelaterte kurs og samlinger innen opplæring og næringspolitiske møter, og ved Utdanningsdirektoratets samlinger.
- Oppstartsmøte om etablering av riggerfaget med egen læreplan i videregående opplæring i samarbeid med Norsk håndverksinstitutt og Maritime Center.
- Startseminar for utvalg som skal komme med innspill og forslag for ny utdanningsstruktur og alternativ opplæring i små verneverdige håndverksfag.
- Samarbeidsmøte med Opplæringskontoret for små håndverksfag som har mottatt prosjektmidler fra Utdanningsdirektoratet for bruk til samarbeid skole/bedrift.
- Deltagelse på Nettverkssamling ved Norsk Trikotasjemuseum, Salhus Bergen.

Fornyng

Kulturringen har fått 6 nye faglige godkjenninger for lærebedrifter i filigran-, foto-, håndvever-, kurvmaker-, strikkehåndverker- og smedfaget.

Med 100% styrking av administrasjonen har det i løpet av året blitt utviklet nye undervisningsopplegg i til bruk i fellesundervisning:

- HMS med risikovurdering, yrkesrettet tegning med arbeidstegninger (analytisk tegning), presentasjonstegning og kreative tegneøvelser.
- Innføring av forebyggende meditasjons- og fysiske øvelser.
- Laget arbeidsmateriell, maler for logg og arbeidsplaner.
- Laget nytt informasjonsmateriell – «Velkommen som lærling» - om lærlingenes rettigheter og plikter, samt personalpolitiske retningslinjer.

- Individuell undervisning i ulike fag, til forberedelser for fagteoretiske eksamener og fag-/svenneprøver.

Publisering

- Utredning for Udir`s arbeidsgruppe - innspill og forslag for ny utdanningsstruktur og alternativ opplæring for små verneverdige håndverksfag – trykket opp og distribuert i ulike utvalg.
- Kalender 2016 – presentasjon av Kulturringens lærlinger og administrasjon 2015, samt bilder som viser håndbåren kunnskap i ulike fag.

Pressedekning

- «Yrke»nr.12/2015 – et tidsskrift utgitt av utdanningsforbundet med et opplag på 10.000, - en fyldig reportasje om Kulturringens mangfoldige lærlinger og lærefag, samt gjengitt Kulturringens innspill og forslag for ny utdanningsstruktur og alternativ opplæring for små verneverdige håndverksfag (gjengitt ordrett, hurra ☺).

Aktiviteter

Lærlinger og bedrifter:

- Håndverksdager på Follo Museum for lærlinger – besøk av Design- og håndverkselever ved videregående skoler – 220 deltagere.
- Yrkestorg for elever i 9. og 10. klassetrinn (6000 deltagere).
- Lærlingforum: Kommunikasjon og innføring av rettigheter og plikter som lærling i Kulturringen, samt foredrag av Mette Møller om hennes opp og nedturer i egen bedrift.
- Lærlingforum: Fotokurs i samarbeid med Akershusmuseet`s-fotoavdeling.
- Lærlingforum: Intuitivt malerkurs - kreativ maling og fargebruk.
- Lærlingforum: HMS- kurs i risikovurdering i eget fag og bedrift.
- Lærlingforum: Tegneseminar – yrkesrettet arbeidstegninger (analytisk tegning) og innføring i presentasjonstegning og kreative tegneøvelser.
- Lærlingforum: Seilbåttur for lærlingene og besøk i lærebedriften Maritime Center, Isegran.
- Individuell undervisning og veiledning av lærlinger.
- Fagteorieksamen for May-Liss Kristiansen, Martin Nylund, Gudmundur Nordbud, Finn Berg – alle bestått ☺
- Svenneprøver for Anny Lømo Strand bunadtilvirkerfaget, Per Bruun (industrimekanikerfaget, Marie Eriksen møbeltapetsererfaget, Karina Dale salmakerfaget . (Kulturringens adm. er veldig stolte av de flotte resultatene – god opplæring i bedriftene og presisering og drilling i dokumentasjon var medvirkende til de gode resultatene)☺☺☺
- Kurs Raulandsakademiet «Design-knit» i strikkefaget for lærling Lena Skutbergsveen og fagansvarlig Gerd Harstad.
- 2 modulkurs i bunadopplæringa for Marthe Sikkerbøl.
- Kurs i varme arbeider for smedlærlinger Martin Nylund og Bjørn Kjus.
- Kurs i hydraulikk og pnaumatikk på Strømmen vgs for Industrimekanikerlærling Per Bruun.
- Kurs i mønsteravtak av historiske drakter for Marthe Sikkerbøl under bunadopplæringen og Unni Kjus som fagansvarlig.
- Inspirasjonsdag DogA i regi av Norges Husflidslag – vi inviterte noen lærlinger og fagansvarlige.
- Lærlinger og administrasjon har vært på 3 dagers 25-års jubileumstur til København.

Kulturringens administrasjon:

- Halvårige vurderingssamtaler med fagansvarlige og lærlinger i opplæringsbedrifter.
- Presentasjonsforedrag på nettverksmøte for DH-lærere i Akershus, for Faglig Råd i Design- og Håndverk, samt Utvalg for immateriell kulturarv i videregående opplæring.
- Medarrangør og forberedelser av seminarer med Norsk Håndverksinstitutt - Løfte håndverket - «Hvor ble høvelbenken av i grunnskolen?» og «etablering av egen bransjeorganisasjon for små håndverksfag» var årets temaer.
- Samling for opplæringskontorer i Akershus, Oslo og Østfold.
- Samling Utdanningsdirektoratet, Bergen.
- Daglig leder - kurs for prøvenemder i Design og håndverk, Akershus fylkeskommune.
- Studietur og strategisamling til Budapest for administrasjonen, forberedelser til studieopplegg for lærlingene august 16.

Sosiale medier

- Facebook nr. 1 – nå rundet 500 følgere, dette er bra i våre «sære» fag. Vi ser at følgerene våre har en interesse og forankring i håndverk.
- Instagram – forholdsvis nytt av året, planen er å la lærlingene gi input av bilder og videoer.
- Blogg – vår informasjonskanal fungerer som en webside – enkel og informativ. God tilbakemelding – Udir's «ta utdanning» og «vivilbli» er imponert over innhold og bilder og gjør bruk av materiell som linkes opp mot vår side – www.handverk-design.no
- Facebook – lukket gruppeside – delingskanal for informasjon mellom lærlinger og administrasjon.

Ansatte og arbeidsmiljø

- Avdelingsleder er besatt i 100% stilling og en ny 100% konsulentstilling er besatt fra 1. april. Dette har medført større aktivitet for administrasjonen og et bedre tilbud til lærlingene.
- Nye konsepter og undervisningsopplegg har blitt utviklet, samtidig som det har blitt brukt mye tid på individuell oppfølging, både sosialt og pedagogisk.
- Samarbeidet med lærlinger og fagansvarlige bedrifter er meget godt, og trivselen ved å være en del av det fine arbeidsmiljøet på Strømmen er positivt.
- HMS tiltak – det er utarbeidet og gjennomført eget undervisningsopplegg for lærlingene som har risikovurdert sine opplæringsbedrifter. Konsulent fungerer som HMS-ansvarlig for lærlingene.
- Avdelingens administrasjon har deltatt på Akershusmuseets strategiseminar og deltar på avdelingsledermøter og avdelingsmøter der det er hensiktsmessig.